

Uutiskirje

2/2008

Liiketoimintaideoita
innovaatiopajasta

Ideat avoimessa käytössä

Korkeakoulutuksen
profiloituminen

Tulevaisuusseminaari
asiakas- ja käyttäjälähtöisyydestä

Metsäosaamispalveluissa on liiketoimintamahdollisuuksia

Metsäalan ennakointiyksikkö järjesti marraskuussa innovaatiopajan metsäosaamispalveluiden liiketoimintamahdollisuuksista. Pajassa synnytetty suuri määrä liiketoimintaidoita on merkki osaamispalveluyrittäjyyden mahdollisuuksista metsäalalla. Metsäalan ennakointiyksikkö tekee opetusministeriölle selvitystä metsä-, puu- ja paperialan korkeakoulutuksen profiloitumismahdollisuuksista ja työnjaosta Itä- ja Kaakkois-Suomessa. Metsäalan tulevaisuusseminaarissa 10.2.2009 keskustellaan mitä asiakas- ja käyttäjälähtöisyys tarkoittavat metsäalalla.

Liiketoimintaideoita innovaatiopajasta

Metsäalan ennakointiyksikkö järjesti marraskuussa päivän mittaisen innovaatiopajan, jossa ideoitiin uusia metsäosaamispalveluita. Osallistujia oli 20 muun muassa metsä- ja sen lähialan yrityksistä sekä tutkimus- ja yritystoiminnan kehittämisorganisaatioista. Pajan tuotoksena syntyi satoja ideoita, joista kymmentä lupaavinta osallistajat lähtevät jalostamaan eteenpäin kohti valmista tuotetta tai palvelua.

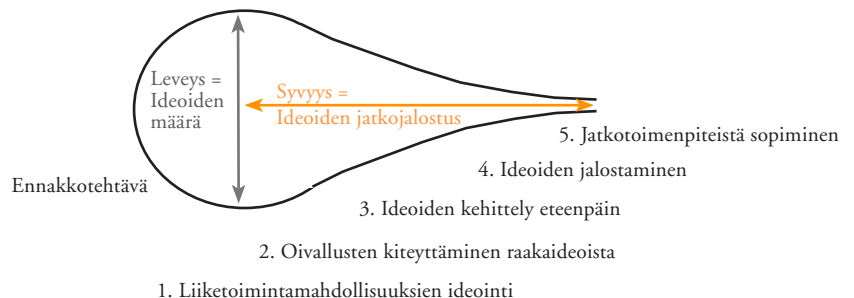
Metsäosaamispalvelujen liiketoiminnan kehittäminen valittiin ensimmäisen innovaatiopajan aihealueeksi, koska vahvan metsäalan osaamisemme hyödyntäminen yksityisessä yritystoiminnassa nähdään metsäalan tulevaisuuden menestystekijänä. Nykyistä laajempi palveluyritysrakenne myös parantaisi metsäalan elinkeinorakenteen monipuolistamisen edellytyksiä. Innovaatiopajassa

syntyneiden ideoiden suuri määrä osoitti, että mahdollisuuksia niin kotimaan markkinoilla kuin vientiin tähtäville osaamispalveluille on runsaasti.

Innovaatiopaja keskittyi ideoiden synnyttämiseen, keräämiseen, seulontaan ja jalostamiseen. Tähän innovaatioprosessin alkupäähän (fuzzy front end) kiinnitetään yrityksissä usein vähemmän huomiota kuin varsinaiseen tuotekehitysprosessiin. Konkreettisten liiketoimintaideoiden lisäksi osallistujat saivat kotiin viemiseksi oppia siitä, miten omassa organisaatiossa voitaisiin hyödyntää luovia ja ideoivia työskentelytapoja.

Ideat avoimessa käytössä

Innovaatiopaja toimi avoimen innovaation periaatteella. Avoin innovaation ajatus perustuu siihen, että organisaatio ei kuvittele itse kykenevänsä luomaan kaikkia tarvitsemiaan innovaatioitaan itse, vaan etsii ja hyödyntää

Kuva 1. Innovaatiopajassa käytetty Brain Grouping-ideointitapa ja sen vesipisaramalli (muokattu Innotiimi Oy:n Veikko Mantereen esityksestä).

ulkopuolelta löytyviä ideoita ja innovaatioita. Samoin omia käyttämättä jääneitä innovaatioita tarjotaan muiden käyttöön.

Pajan vetäjä, Veikko Mantere Innotiimi Oy:stä, korosti ideoinnin neljää peruseriäatetta. Ensinnäkin määrä luo laatua: sataa tuotettua ideaa kohden voi löytyä yksi hyvä. Satojen ideoiden vaatimus hymyilytti aluksi osallistujia, mutta yllättäen seiniä peittäneet fläppipaperit täyttyivät jo ensimmäisen tunnin aikana.

Tärkeää on myös erottaa ideoiden tuottaminen niiden arvioinnista. Ideointivaiheessa sanat "ei" ja "mutta" olivat kiellettyjä. Ideoiden realistisuutta ja toimintaympäristön esteitä pohdittiin vasta ideointiprosessin jälkeen.

Ajattelun stimulantiksi tarvittavien poikkeavien ajatusten saamiseksi ideointiryhmään kannattaa ottaa mukaan mahdollisimman erilaisen taustan omaavia henkilöitä. Tärkeää on myös rohkeasti tarttua toisten ideoihin ja jalostaa niitä eteenpäin.

Innovaatiopajassa tuotetut ideat varattu liike-toiminta-aihoita lukuun ottamatta laetaan Metsäalan ennakointiyksikön kotisivulle vapaaseen käyttöön. Koska ideat on kuvattu varsin lyhytsanaisesti, niitä voi parhaiten hyödyntää lähinnä oman ideointiprosessin siemeninä.

Korkeakoulutuksen profiloituminen

Metsäalan ennakointiyksikkö tekee opetusministeriölle selvityksen metsä-, puu- ja paperialan korkeakoulutuksen profiloitumismahdollisuuksista ja työnjaosta Itä- ja Kaakkois-Suomessa, missä metsäsektorin rakennemurros on voimakkainta. Selvitykseen kuuluu kaksi yliopistoa (Joensuu ja Lappeenranta) sekä viisi ammattikorkeakoulua (Etelä-Savo, Kymenlaakso, Pohjois-Karjala, Saimaa ja Savonia). Nämä korkeakoulut ovat osa valtakunnallista metsäsektorin osaamisjärjestelmää ja niiden koulutustarjonnalla on

oleellinen merkitys metsäsektorin uudistumisessa onnistumiselle.

Opetusministeriö toivoo käynnissä olevalla selvityksellä ehdotuksia ja uusia avauksia siitä, mille osaamisalueille metsäsektorin korkeakouluyksiköt voivat profiloitua koulutustarjonnassaan. Oikealla profiloitumisella ja työnjaolla voidaan säilyttää metsäsektorin tarvitsema perusosaaminen sekä suunnata voimavaroja tulevaisuudessa tarvittaville aloille. Profiloitumisen ja työnjaon vaihtoehto on opetusministeriön mukaan koulutusmäärien supistaminen perusmetsäsektorin tarpeita vastaavaksi, mitä on ehdotettu esimerkiksi opetusministeriön maaliskuussa 2008 julkaisemassa raportissa metsäsektorin koulutustarpeista.

Selvitys tullaan tekemään yhteistyössä oppilaitosten kanssa, jotta tehdyt ehdotukset olisivat realistisia toteuttaa. Selvityksen suositukset valmistuvat maaliskuun puolivälissä, jotta ne ehtivät opetusministeriön ja oppilaitosten välisiin tulosneuvotteluihin.

Tulevaisuusseminaari asiakas- ja käyttäjälähtöisyydestä

Metsäsektorilla korostetaan toistuvasti asiakas- ja käyttäjälähtöisyyttä toiminnan kehittämisessä. Mutta mitä asiakas- ja käyttäjälähtöinen toiminta pohjimmiltaan tarkoittaa? Entä keitä ovat asiakkaat ja käyttäjät ja kuinka heidät voidaan ottaa mukaan esimerkiksi tuotteen tai palvelun kehitysprosessiin?

Näihin kysymyksiin pureudutaan tiistaina 10.2. aamupäivällä järjestettävässä metsäalan tulevaisuusseminaarissa Helsingissä. Keskustelua pohjustavat muun muassa tutkimuspäällikkö Anu Raijas Kuluttajatutkimuskeskuksesta ja D'ART muotoilun palvelukeskuksen tuote- ja palvelukehitysympäristön asiantuntijat.

Varaa aamupäivä seminaarille! Lähetämme lisätietoa seminaarista ja siihen ilmoittautumisesta tammikuussa.

Tekesin Megatrendit ja me -projekti

http://tekes.fi/ajankohtaista/uutisia/uutis_tiedot.asp?id=6731

Pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastategia, Valtioneuvoston selonteko 6.11.2008 http://www.tem.fi/files/20585/Selontekoehdotus_311008.pdf

Hyvää joulua ja menestystä vuodelle 2009!

Metsäalan ennakointiyksikön uutiskirje

Julkaisija:
Metsäalan ennakointiyksikkö
Joensuun yliopisto
PL 111
80101 Joensuu

Toimittaja: Saija Miina

Metsäalan ennakointiyksikkö Internetissä:
<http://www.metsaennakointi.fi> (avautuu tammikuussa 2009)

Voit saada tiedon uutiskirjeen ilmestymisestä sähköpostilla ilmoittautumalla jakelulistalle: saija.miina@joensuu.fi

